

Cumhuriyetin 100. Yılında Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu

(9-10-11 Kasım Edirne)

Trakya'da Çevre ve Planlar ile ilgili Davalar

İnsanlar doğaları gereği, nihai ve sonsuz adaletin gerçekleşmesini talep ederler. Hukuk devletinde, Adalet “Barış, Güvenlik, Eşitlik ve Özgürlüklerin” hayata geçirilmesi ile sağlanır. Toplumsal adalette ölçü bütünü iyiliği, ortaklaşa iyilik diğer bir deyişle “sosyal adalet” olarak nitelendirilebilir.

Kapitalist toplumlarda genellikle Batı demokrasilerinde, sivil toplum güçlerin mücadelesi sonucunda, Hukukta ve yasalarda ezilen sınıfların hak ve özgürlüklerinin genişlemesine olanak sağlandığı kabul edilmektedir. Çağdaş hukuk sistemlerinde Hukukun üstünlüğünün gerçekleşmesi adına, devlet kurumlarının hukuka aykırı ve haksız uygulamaları karşısında bireyin haklarını koruyacak güvence altına alacak hukuki normlara gereksinim duyulmuştur. İdare hukukunun çağdaş toplumlarda rolü ve amacı güçlü olan devletin eylem ve kararları karşısında zayıf olan bireyin haklarının korunması olarak açıklanabilir.

Yaşadığımız Gezegenin kaynaklarını sorumsuzca tüketen ve sınırsız taleplerini düşüncesizce karşılayan insanlar bugün artık olumsuz sonuçlarını yaşadığımız İklim felaketinin tek sorumlusudur. Aslında iklim değişikliğinden çok daha fazlasını içeren, ormansızlaşma, habitat kaybı, tür kaybı yanında sosyal boyutları olan, zorunlu göç, işsizlik, yoksulluk, sağlık, yaşam, vb. sorunları içeren gerçek bir krizi yaşamaktayız. Toplumun toplumsal durumunu değiştiren bir süreçteyiz.

İklim değişikliği sadece ormanlar, hava, su ve toprak kaynakları ile çevresel bir sorun değil; aynı zamanda eşitsizlik ve adaletsizliğin temel nedenidir. İklim Adaletinin sağlanması için iklim değişikliğinin azaltılması, adaptasyonu, krizin önüne geçmek ve olumsuz sonuçları karşısında alınacak tedbirlerin, yarattığı etkilerin hafifletilmesi için alınacak önlemlerin düzenlendiği Paris İklim Anlaşmasına devletlerin uymaları ve taahhütlerini acilen yerine getirmeleri gerekmektedir.

Ancak hükümetlerin alacağı kararları ve önlemleri beklemeden, yerel yönetimlerin İnsanlık için birinci sorun haline gelmiş olan İklim değişiminin yarattığı tehlikeleri ve yol açacağı zararların giderilmesi için ivedilikle kendi kararlarını almalı ve Kriz Yönetimi ile Eylem planlarını hazırlamaları büyük önem taşımaktadır.

Küresel İklim Değişikliği nedeniyle yaşadığımız ve yaşanacak olası sorunları, iklim krizini yönetmek üzere, Türkiye’de ve özelde Trakya Bölgesinde, Kamu kurumları ve Yerel Yönetimler birlikte planlama yaparak İl Kriz Yönetimleri oluşturmalı gerekir, ayrıca her üç ilin bölgede koordineli ve dayanışma içinde çalışabilmeleri için Trakya Bölgesi Kriz Merkezi oluşturmalarında büyük yarar olacaktır.

İnsan hakları ilkelerine, Çevre Hukukuna ve Türkiye’nin onayladığı Paris İklim Anlaşmasına ve diğer uluslararası metinlere bağlı kalarak, İklim krizin etkilerini azaltacak, yaşanabilir çevre ve yaşam hakkını koruyacak Adil ve herkese eşit uygulanacak Eylem planları, Projeler ve araçların geliştirilmesi gerekli bir zorunludur.

Trakya Bölgesinin doğasını, yer altı ve yer üstü zenginliklerini, tüm canlı varlıkların yaşam alanlarını, sahip olduğumuz sosyal, kültürel, tarihi değerlerimizi, yaşanabilir sağlıklı çevre ve doğal yaşam alanlarımızı koruyarak yükseltmek için birlikte çalışmalıyız. Bölgemizin özellikleri dikkate alınarak, üç ilin Kamu kurum ve kuruluşları, Yerel Yönetimleri, Üniversiteleri, Meslek kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütleri Trakya'da yaşanan İklim Felaketi etkilerini ve Çevre sorunlarının azaltılması için birlikte ve ortaklaşa hareket etmeleri halinde bölgemizin ve insanlarımızın sürdürülebilir yaşam koşullarının sağlanması mümkün olacaktır.

Bu deneyimi daha önce Bölgesel Plan niteliğindeki 1/100 000 Ölçekli Ergene Havzası ÇDP hazırlanmasında yaşadık. ÇDP'da yapılan değişikliklere rağmen Plan Trakya savunmasında çok önemli kazanımlar sağladı. Açılan davalarda, yapılan hukuki ve yargısal mücadelenin en önemli öznesi, dayanağı olmuştur. Mahkeme kararlarının konusu olmakla birlikte, mahkemelerce verilen kararlar sonucunda ÇDP daha kapsamlı hale gelmiş, önemi artmıştır.

Trakya'da Plandan önce Sanayileşme başladığı için bugün yaşadığımız çevre sorunları yıkıcı etkiler yaratmış, onarılmaz boyuta ulaşmışlardır. Sorumluların sorunlara çözüm üretmedikleri bir durumda olduğumuz söylenebilir. Geleceğimizi planlayabilmek ve umutlanmak için geçmişte Trakya'da yaşananları hatırlayalım;

Aslında herkesin bildiği üzere, 40 yıl kadar önce merkezi idarenin kararı ile, herhangi bir planlama yapılmadan, bilimsel bir araştırma olmadan ve teknik bir çalışma ihtiyacı dahi duyulmadan, akılcılıktan uzak bir anlayış ile, 1970'li yıllarında İstanbul Sanayisinin merkezinin Trakya'ya taşınması uygulamasına başlandı. Birinci sanayileşme hamlesi adı altında, İstanbul kirletici sanayisinin desantralizasyonu ile Trakya'da çevre sorunlarının artarak çözümsüz hale gelmesinin yolu açılmış oldu.

Bugün bölgemizde yaşadığımız çevre sorunların kaynağı ve sorumluları belli olmakla birlikte; Bölgemizin geleneksel tarım üretimine dayalı sanayisi, ekonomik, demografik ve toplumsal yapısı, tarih, turizm, eğitim, kültürel birikimi ve sosyal değerleri erozyona uğramasına, çevreye verilen olağanüstü büyük zararlar nedeniyle çevre kirliliğinde geri dönülmesinin olanaksız hale getirilmesine, sağlık sorunları ile birlikte yaşam hakkımızın zarar görmesine yol açılmıştır.

İdarenin bilimsel değerleri dikkate almadan, öngörmeden yoksun olarak, plansız sanayileşmenin önünü açmıştır. Bunun sonucunda tüm Trakya'nın kirlenmesine, toprağımızın, havanın, su kaynaklarının kirlenmesi ile birlikte yer altı sularımızın tükenmesine neden olunmuştur. Tüm bu faaliyetler sonucunda, Ergene Nehrinin yok olmasına, zehir akan atık kanalı haline gelmesine, Marmara Denizinin onarılmaz şekilde kirlenmesine ve canlı türlerinin yok olmalarına neden olmuştur. Merkezi İdare yaptığı hatalardan ders almamış olacak ki, yasalara ve mahkeme kararlarına rağmen, yaşam ve sağlıklı çevre hakkına zarar verecek uygulamalara aldığı yeni kararlar ile devam edilmektedir. Trakya'nın ve bölgede yaşayan insanların korunması gereken çevre ve yaşam haklarına aykırı olarak, çevrenin zarar görmesine yol açacak hukuka aykırı kararlar ve işlemler ile karşılaşyoruz. Bu defa İkinci Sanayileşme ve Enerji hamlesinin uygulamaya konulduğunu söyleyebiliriz.

TMMOB Edirne Makine Odasının Trakya'da yaşanan Sanayileşme sürecine karşı, başlangıcından itibaren büyük bir sorumluluk ile yaklaşım ve duyarlılık göstermiştir. Çarpık, kaçak Sanayinin Trakya'ya gelişini takip eden yıllarda 1996'dan başlayarak Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumları ve Trakya Kentleşme ve Yerel Yönetimler adındaki

Sempozyumları düzenleyerek Trakya Bölgesinin sorunlarının belirlenmesi ve çözümleri için çok önemli çalışmalar yapmıştır.

Bölgede artan çevre duyarlılığı ile birlikte, T. Üniversitesinin dönem Rektörünün talep ve inisiyatifiyle 1999 yılından Çevre Bakanlığı ve T. Üniversitesi arasında, Türkiye’de ilk defa bir Bölgesel Planın yapılması için Protokol imzalanmıştır. Bölgenin Kamu ve Yerel Yönetimleri, Meslek Kuruluşları, Çevre Derneklerinin, Sivil Toplum Kuruluşları, Oda ve Sendikaların da planlama sürecinde yer almaları ile 1/100 000 Ölçekli Ergene Havzası ÇDP hazırlanmıştır.

ÇDP Çevre Bakanlığı tarafından onaylanarak 13/07/2004 tarihinde yürürlüğe irmiştir. Ancak ÇDP açıklanan **“Trakya Bölgesine sürdürülebilir, yaşanabilir bir çevre yaratılmasına, tarımsal, turistik ve tarihsel kimliğinin korunmasına ve planlama ilkeleri doğrultusunda SAĞLIKLI GELİŞMEYİ VE BÜYÜME HEDEFLERİNİ SAĞLAMAYA AMAÇLAR”** olarak belirlenen plan hedeflerini yerine getirilmesinden sorumlu olan TRAKAP yönetimi sorumluluklarını yerine getirmekten kaçındı, TRAKAP Tüzüğü ve Plan hükümleri gereğince yapılması gerekli olan 1/25.000 ölçekli Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ planları ne yazık ki yapılmadı.

ÇDP’ni Çevre Bakanlığında onay aşamasında iken dahi planın amacına ve bütünlüğünü bozacak 38 değişiklik yapıldı. Ergene Havzası ÇDP’nin onaylanarak yürürlüğe girdikten kısa bir süre sonra İstanbul 1/100.000 Ölçekli ÇDP ile uyumlu hale getirilmesi gerekçe gösterilerek 2009 ve 2010 yıllarında Revizyon ÇD Planları yapıldı.

Diğer yandan Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ İl Genel Meclisleri ve Yerel yönetimleri, 1/100 000 ölçekli Ergene Havzası ÇDP’ın onayını beklemeden 1/25.000 Ölçekli ÇDP’larını İstanbul Belediyesi kuruluşu olan Metropol Şirketine planlarını yaptırdılar. Çevre Kanunu ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği gereğine üst ölçekli 1/100 000 Bölge ÇDP’na aykırı olan alt ölçekli planlar İl Genel Meclisleri ve Belediye Meclislerinde onaylandılar.

2009 ve 2010 yıllarında yapılan 1/100.000 Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon ÇDP’na karşı vatandaş, meslek ve sivil toplum örgütlerinin açtıkları iptal davaları Danıştay 6. Dairesi tarafından kabul edilerek 26 maddesinin İptaline karar verilmiştir. Karar ve dayanağı olan bilirkişi raporu, sonraki yıllarda, Trakya’da ilgili İdarelerin, hukuka aykırı karar ve işlemlerine karşı yaşam savunucuları tarafında açılan Çevre davalarında en önemli içtihat halini almıştır.

Danıştay 6. Dairesi 2010/1281 Esas 2013/9178 Karar ile 1/100 000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon ÇDP toplam 26 maddesinin İptaline verilen kararın kesinleşmesi üzerine, Edirne İdare Mahkemesinde Edirne ve Kırklareli 1/25.000 Ölçekli ÇDP’na karşı davalar açtık. Açılan bu davalar sonucunda 1/25 000 ölçekli planların Üst ölçekli 1/100000 Bölge ÇDP’na uygun hale getirilmelerine kara verildi. Danıştay 6. Dairesi kararında belirtilen hükümler ve kararın dayanağı olan Bilirkişi raporunda belirlenen bilimsel değerlendirmeler Trakya Bölge Planının ilke ve esaslarını güçlendirerek kesin olarak belirlemiş oldu. Yaşanan yargısal süreçle birlikte, 1/100 000 ölçekli Trakya alt Bölgesi Ergene Havzası ÇDP bilimsel gelişmelere uygun değerlendirmeler içeren ve mahkeme kararı ile kesinlik kazanan Planlama ilkelerine bağlı bütünlüklü bir ÇDP niteliğinde ve değerindedir.

Revizyon ÇDP ve alt ölçekli planlar için açılan davalar sonucunda Trakya bölgesinin koruma ilkeleri belirlenerek toprağın ve suyun kullanımı, hava kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğinin azaltılarak çevrenin korunması için idareye görev ve sorumluluklar yüklemiştir. Ancak ne

yazık ki, İdare tarafından Planlara uygun davranılmamakta, yasa ve plan kararlarına rağmen çevreye zarar verecek kararlar alınmaktadır. İdarenin hukuka aykırı karar ve işlemlerine karşı yaşam savunucuları tarafında açılan davalar sonucunda, Trakya'da çevrenin korunmasına ilişkin olarak önemli ve kapsamlı bir yargı kararları birikimi oluşmuştur.

İdarenin, Yasalara, ÇDP ve Planlama ilkelerine aykırı kararlar alarak veya uygulamalar yapmak suretiyle çevreye ve kamuya büyük zararlar verilmektedir. İdarenin yanlış karar ve uygulamalarına karşı çevre duyarlılığı gösteren öncelikle vatandaşların, çevre kuruluşlarının, meslek oda ve STK'lar tarafından davalar açılması hukuki mücadelenin meşru ve haklı bir sonucudur. İdarelerin yanlış uygulamaları sonucunda çevrenin zarar görmesine, büyük kamu zararların oluşmasına ve her şeyden önemlisi vatandaşlarımızın sağlıklı çevreden yoksun kalmalarına neden olmaktadır.

Diğer önemli bir sorun ise İdarenin verilen mahkeme kararlarını yerine getirmemeleri veya uygulamaktan kaçınmaları olmaktadır. Mahkeme kararlarının uygulanmasından kaçınmak için yeni kararlar alınmakta ve mahkemelerden karar alınana kadar kamu zararına yol açan uygulamalar yapılmaktadır.

İdarenin hukuka aykırı, haksız eylem ve kararlarına karşı Trakya'da yıllardan beri hukuk mücadelesi yaşanmaktadır. Bölgemizde öncelikle çevreye duyarlı vatandaşlarımız, meslek ve sivil toplum kuruluşları, yaşam savunucuları İdarenin hukuka aykırı ve çevreye zarar veren uygulamalarına karşı Yasaların, ÇDP ve mahkeme kararlarının kendilerine tanıdığı hakları kullanarak davalar açmaktadırlar. Çevre davaların açılması sürecinde mağdur edilen vatandaşlar çeşitli zorluklar ile karşılaşmaktadırlar. Zorlu bir sürecin sonunda dava açabilmek için ise oldukça yüksek mahkeme masraflarını karşılamak zorunda kalmaktadırlar.

İklim değişikliğinin yol açtığı çevre krizinin yaşandığı bir dönemde, ne yazık ki Trakya Bölgesine yönelik çevreye zarar verecek yeni veya kapasite arttırma amaçlı sanayi, enerji, vb. türden yatırımların yapıldığını veya yapılmak istendiğini görüyoruz. Keza İmar Planları uygulamaları veya değişiklikleri ile tarım arazileri imara açılmaktadır. Yer üstü ve yer altı sularımız kirletilmeye, Ergene zehir akmaya devam etmektedir. Havanın kirletilmesine, Ormanlarımızın ağaçsız bırakılmasına, vb. çevreye ve doğal yaşama zarar veren uygulamalara devam edilmektedir.

TMMOB Edirne Makine Mühendisleri Odasının "Cumhuriyetin 100. Yılında Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu" kararı ve çalışmalarını için teşekkür ederim. Trakya'da yaşadığımız çevre sorunlarının tüm boyutları ile ele alınması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi, yaşadığımız Küresel İklim Krizi karşısında bölgede yaşayan vatandaşlarımızın bu süreci en az kayıplarla atlattırmasını sağlayacak tedbirlerin alınmasını umut ediyorum. Ancak, bunun gerçekleşmesi için öncelikle İdarenin, yöneticilerinin doğru planlama ve kararlar alması gerekmektedir. Maalesef İdare tarafından Trakya'da çevreye zarar veren Kuruluş ve sanayiler hakkında etkili yaptırımlar uygulamadığı gibi, gerekli yasal tedbirlerin de yerine getirilmediğini görmekteyiz.

İklim değişikliğinin yarattığı ve şiddetlendirdiği eşitsizlikler göz önünde bulundurduğumuzda hem şirketlerin hem de karar verici yetkili idarelerin sorumlu tutulması için ulusal ve uluslararası hukukun etkin bir şekilde uygulanması sağlanmalıdır. İnsan hakları taahhütleri ve Çevre ilkeleri ile tutarlı insan temelli ve sağlıklı çevrede yaşama haklarının güvence altına alan hukuk normları kabul edilmeli ve gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Trakya Bölgesinde yaşanan çevre ihlallerine karşı sorumluluk bilincini gösteren duyarlı vatandaşların, meslek ve çevre örgütlerinin, yaşam savunucularının çabaları ile çok başarılı olarak nitelendirilebilecek hukuk mücadelesi yürütülmektedir.

Trakya'da yaşanabilir çevrenin korunması için açılan davalarda verilen Hukuki mücadelenin sonucunda mahkeme kararlarına yansıyan somut kazanımlarımız, yaşam savunucuları olarak bize umut vermekte güçlü kılmaktadır.

Edirne Barosu Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu olarak Trakya'da ve özelde Edirne'de yıllar içinde verilen hukuki mücadeleden, vatandaşların, meslek örgütlerinin ve çevre kuruluşlarının açtıkları davalarda komisyonumuz üyeleri olarak hukuki yardımda bulunduğumuz sonuçlanan veya devam eden davalardan birkaç örnek sunacağız:

EDİRNE'DE SON DÖNEMDE EDİRNE BAROSU ÇEVRE VE KENT HUKUKU KOMİSYONU OLARAK HUKUKİ YARDIMDA BULUNDUĞUMUZ AÇILAN ÇEVRE DAVALARI

1. Av. Coşkun Molla'nın davacı olarak yer aldığı Av. Bülent Kaçar, Av. Nevzi Özer, Av. Cansın Çoğal, Av. Şenay Palabıyık tarafından Edirne İli, Merkez İlçesi, Yıldırım Beyazıt Mahallesi, Vişnelik Mevkii'nde Özmeriç Kum Madencilik Turizm İnş. ve Tic. Ltd. Şti tarafından yapılması planlanan kum alımı, kapasite artışı, kırma eleme yıkama tesisi, beton santrali, prefabrik yapı elemanları üretim projesi ile ilgili "ÇED gerekli değildir" kararı verilmesine ilişkin Edirne Valiliği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 01.10.2021 tarih, 13949576 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi'nin 2022/2051 Esas 2022/2192 Karar** sayılı ilamı ile, dava konusu işlemin iptaline karar verildi. **Danıştay 6. Dairesi 17.04.2023 tarihli ve 2022/8003 E. 2023/3947 K. sayılı kararı** ile ilk derece mahkemesi kararı onandı.
2. Av. Coşkun Molla ve Av. Şenay Palabıyık tarafından Edirne ili, Havsa ilçesi, Yeni Mahallenin batısında bulunan "tarımsal açıdan birinci öncelikli (mutlak) korunacak alan" üzerinde yapılması planlanan uluslararası endüstri ve lojistik merkezinin kurulmak istendiği alana dair verilen yargı kararlarının uygulanması, meri imar planlarında "tarımsal açıdan birinci öncelikli (mutlak) korunacak alan" tarım arazisi olarak işlenmesi, gerekli işlem ve kararların alınması talebiyle yapmış olduğu 23/02/2022 tarih ve 438 sayılı talebin zımnen reddine dair işlem ile Edirne ili, Havsa ilçesi, Yeni Mahallenin batısında "tarımsal açıdan birinci öncelikli (mutlak) korunacak alan" üzerinde yapılması planlanan sanayi ve gümrük alanına ilişkin Havsa Belediyesi 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve plan notlarının (Havsa Belediye Meclisi'nin 18/09/1995 tarih ve 26 sayılı kararı ile sanayi alanı olarak onaylanan mevzi imar planı ile Havsa Belediye Meclisi'nin 07.07.2020 tarih ve 83 sayılı, 09.09.2021 tarih ve 91 sayılı kararı ile bu alanın bir kısmının sanayi alanından resmi kurum alanına (gümrük alanı) dönüştürülmesine yönelik) iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi 2022/1439 E. 2022/3264 K. sayılı kararı** ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verildi. **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 2023/237 E. 2023/507 K. sayılı ilamı** ile idarenin istinaf başvurusunun reddine karar verildi. Dosya temyiz incelemesindedir.

3. Av. Bülent Kaçar tarafından Edirne Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün internet sitesinin, "Duyurular" bölümünde 20/07/2022 tarihinde yayınlanan Edirne İli, Lalapaşa İlçesi, Vaysal ve Hacıdanışment Köyü mevkiindeki Cantaş İnş. Ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan 200701800 nolu kalker ocağı kırma-eleme tesisi kapasite artışı projesi için davalı idare tarafından verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararının iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi 2022/1792 E. 2023/1095 K.** sayılı dosyada dava konusu işlemin iptaline karar verildi. Akabinde, aynı bölgede yeni bir Kalker Ocağı ve Kırma Eleme Tesisi yapılması için başlatılan ÇED sürecine karşı, Edirne Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün internet sitesinin, "Duyurular" bölümünde 20/07/2022 tarihinde yayınlanan Edirne İli, Lalapaşa İlçesi, Vaysal ve Hacıdanışment Köyü mevkiindeki Cantaş İnş. Ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılması planlanan 200701800 nolu kalker ocağı kırma-eleme tesisi kapasite artışı projesi için davalı idare tarafından verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararının iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi'nin 2023/246 E. sayılı** dosyasında görülmektedir.
4. Av. Coşkun Molla ve Av. Şenay Palabıyık tarafından, 18/09/2020 tarihinde onaylanan 1/25000 ölçekli Edirne İli Çevre Düzeni Planında yapılan değişiklik ile bu değişikliğe karşı 19/10/2020 tarih ve 10986 kayıt sayılı dilekçe ile Prof. Dr. Osman İnci tarafından yapılan itirazın zımnen reddine dair işlemin iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi 2021/1862 E. 2022/1711 K.** sayılı ilamı ile dava konusu idari işlemin iptaline karar verildi. **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 2022/1286 E. 2022/1764 K.** sayılı ilamı ile idarenin istinaf başvurusunun reddine karar verildi. Dosya temyiz incelemesindedir.
5. Av. Nevzi Özer ve Av. Merve Yenici tarafından TOKİ tarafından 20/09/2022 tarihinde gerçekleştirilen 2022/798317 ihale kayıt numaralı "Edirne İli Merkez İlçesi Bülbüladası, Karaağaç-2 ve Karaağaç-3 Mahalleri (Meriç Nehri) Millet Bahçesi ile Millet Bahçesine Ait Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi" ihalesine ilişkin 15/08/2022 tarihli ihale ilanının ve buna yönelik olarak devlet ormanı niteliğinde olan İzzet Arseven Söğütlük Kent Ormanı'nın millet bahçesi yapılmasına ilişkin Orman Genel Müdürlüğü tarafından verilen izin iptali istenilmiştir. **Ankara 14. İdare Mahkemesi 2022/2116 E. 2023/796 K. sayılı** ilamı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildi. **Danıştay 13. Daire 2023/1577 E. 2023/3770 K.** sayılı karar ile dava konusu **İhale İlanının** yukarıda özetlenen gerekçeyle iptali yolundaki Ankara 14. İdare Mahkemesi'nin 23/03/2023 tarih ve E:2022/2116, K:2023/769 sayılı kararın bu kısmının onanmasına karar verildi.
6. Av. Şenay Palabıyık tarafından, Edirne İli, 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılmasına dair 16/03/2021 tarih ve 543369 sayılı işlem ile bu işleme 22/04/2021 tarihinde yapılan itirazın reddine ilişkin 24/05/2021 tarih ve 981908 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesinin 2021/1218 E. 2022/2109 K. sayılı ilamı** ile dava konusu idari işlemin iptaline karar verildi. **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 2022/1425 E. 2023/74 K.** sayılı ilamı

ile ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak davanın reddine karar verildi. Dosya temyiz incelemesindedir.

7. Av. Coşkun Molla tarafından Büyükkarıştıran Belediye Meclisi üyesi olan davacılar tarafından, Büyükkarıştıran Belediye Meclisinin 02.04.2018 tarihli Nisan Dönemi Olağan Meclis Toplantısında alınan 5 numaralı kararı ile bu karara yapılan itirazın reddine ilişkin 01.06.2018 tarihli Haziran Dönemi Olağan Meclis Toplantısında alınan 2 numaralı Plan değişikliği kararın iptali istemiyle açılmıştır. **Edirne İdare Mahkemesi 2018/1055 E. 2019/1646 K.** sayılı ilamıyla iptal kararı verildi.
8. Saroz FSRU davaları- Av. Bülent Kaçar tarafından yürütülmekte. 1.ci dava- Edirne İdare Mahkemesi 2019/943 Esas 2020/270 Karar; 2.ci dava -Edirne İdare Mahkemesi 2020/956 Esas 2021/1056 Karar. Her iki dava ÇED Olumlu kararlarına karşı açılmıştır.
9. Kavacık- Uzunköprü Karma OSB – davası Av. Bülent Kaçar tarafından sonuçlandırıldı. 1.ci dava Edirne İdare Mahkemesi 2018/9227 Esas Uzunköprü Karma OSB Plan değişikliği İptal kararı. 2.ci dava Edirne İdare Mahkemesi 2020/555 Esas 2021/2075 Kararı OSB için Tarım Toprağından çıkarma karar.
10. Vaysal köyü davaları- Av. Bülent Kaçar tarafından yürütülmektedir. 1.ci dava Edirne İdare Mahkemesi 2022/1792 Esas 2023/1095 Kararı -ÇED olumlu kararı İptal edildi ve 2.ci dava 2023/246 Esas 2023/2560 Karar ÇED gerekli değil kararı İptal edildi.
11. Saçlı Müsellim köyü, Patlayıcı madde depolama için Plan değişikliği kararı Edirne İdare mahkemesi 2017/14 Esas 2018/238 Kararı.

Ayrıca:

12. Keşan Belkoop Taş Ocağı davası- Keşan Kent Konseyinin büyük başarısı.
13. Söğütlü dere Ariyet Ocağı- haklı itirazlar neticesinde ÇED durduruldu.

Av. Coşkun Molla
Edirne Barosu

Çevre ve Kent Hukuku Komisyonu Başkanı